

Висновки. Беручи за увагу процеси формування стратегії підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства, можемо зробити висновок, що підходи об'єднуються за допомогою спільної мети – підвищення ефективності підприємства в конкурентному середовищі. Розробка стратегії є необхідною умовою досягнення стійкого функціонування підприємства та спрямована на отримання практичного результату в формі посилення стійких конкурентних переваг та в результаті, покращення становища на ринку за рахунок розробки та впровадження підприємством дієвої конкурентної стратегії на базі стратегічного аналізу та постійного моніторингу відхилень від орієнтирів. Тож, запропоновані вище методи розроблення стратегії підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства та підходи до її реалізації на практиці, мають універсальний характер і можуть використовуватися економістами та менеджерами підприємств різних видів діяльності.

Література.

1. Дикань Н.В. Менеджмент: навч. посібник / Н.В. Дикань, І.І. Борисенко. – К.: Знання, 2008. – 389 с.
2. Савчук В.І. Системи управління конкурентоспроможністю: підручник / В.І. Савчук, Д.А. Корж. – К.: Знання, 2002. – 310 с.
3. Портер М. Международная конкуренция / М. Портер; [пер. с англ. под ред. В.Д. Щеглинина]. – М.: Междунар. отношения, 1993. – 440 с.
4. Должанський І.З. Конкурентоспроможність підприємств: навч. посіб. / І.З. Должанський, Т.О. Загородня. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
5. Дудник О.В. Економічна природа понять «конкуренція» та «конкурентоспроможність» / О.В. Дудник, С.І. Міненко // Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». – 2018. – С.112–116.
6. Балабанова Л.В. Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємств / Л.В. Балабанова, В.В. Холод. – К.: ВД Професіонал, 2006. – 448
7. Саєнко М.Г. Стратегія підприємства: навч. посіб. / М.Г. Саєнко. – Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 390 с. 9.
8. Дудник О. В. Інвестиційні стратегії підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу аграрних підприємств / О.В. Дудник // Економіка АПК. – 2016. – №. 5. – С. 79-86.

УДК 338.48.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВІСТІ УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

CURRENT TRENDS AND FEATURES OF TOURIST ACTIVITY MANAGEMENT

ЦУКРЕНКО І.С., ЯРЕМЧУК О.В., студенти*
**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

У статті досліджено механізми регулювання та управління потенціалом туристичної сфери України. Розглянуто умови та чинники розвитку туризму. Одним з пріоритетних напрямків підвищення ефективності туристичної діяльності визначено інтеграція бізнесу з освітою та наукою. Доведено, що системний розвиток

* Науковий керівник – Данченко І. О., док.пед.н., професор

туристичних зв'язків є ефективним механізмом інтеграції нашої країни у міжнародну спільноту, розвитку національної економіки, культури та освіти.

Ключові слова: туристичний ринок України, туристична діяльність, міжнародний туризм, інноваційної моделі розвитку туристичної сфери.

The article examines the mechanisms of regulation and management of the potential of the tourism sector of Ukraine. Conditions and factors of tourism development are considered. One of the priority areas for improving the efficiency of tourism is the integration of business with education and science. It has been proved that the systematic development of tourist ties is an effective mechanism for the integration of our country into the international community, the development of the national economy, culture and education.

Key words: tourist market of Ukraine, tourist activity, international tourism, innovative model of tourist sphere development.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Туристичний ринок України є досить перспективним передусім для інтенсивного розвитку туризму. Проте ринкові ризики, недосконалість законодавчої бази та безліч інших причин заважають перетворенню України на державу європейського рівня в галузі туризму. Управління туристичною галуззю в Україні сьогодні потребує нових підходів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження теорії інноваційного розвитку в туризмі знайшли своє відображення у працях, як зарубіжних, так і вітчизняних вчених, зокрема: E. Aguilo, E. Becic, S. Carlisle, M. Jacob, M. Licul, M. Rogerson, A. Williams, Н. Власова, О. Гарбера, О. Давидова, Л. Дмитришин, І. Жукович, О. Ільїна, Ф. Зинов'єв, О. Кальченко, Л. Маклашина, С. Мельниченко, В. Новікова, Н. Семенченко, Г. Яковлева та інші. Однак залишились проблеми, які потребують подальшої наукової та практичної реалізації.

Формування цілей статті. Мета статті дослідити механізми регулювання та управління потенціалом туристичної сфери України; визначити умови та чинники розвитку туризму; обґрунтувати необхідність системного розвитку туристичних зв'язків, який виступає ефективним механізмом інтеграції нашої країни у міжнародну спільноту, розвитку національної економіки, культури та освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз наукової літератури довів, що основними причинами виникнення проблеми розвитку сфери туризму та курортів в Україні є:

– відсутність скоординованих дій та системного підходу до розроблення та виконання державної, регіональних і місцевих програм розвитку туризму та курортів, зокрема сприятливих умов для розвитку внутрішнього та в'їзного туризму;

– недосконалість системи ведення статистичного обліку у сфері туризму та курортів, а також здійснення заходів, спрямованих на комплексне освоєння та розвиток туристичних ресурсів;

– низький рівень безпеки на туристичних об'єктах і маршрутах, несвоєчасне надання невідкладної допомоги туристам, які постраждали під час подорожі; недосконалість технічного регулювання та стандартизації, що призводить до відсутності належного інфраструктурного облаштування та інформаційного забезпечення туристичних об'єктів і маршрутів;

– недостатність критеріїв, на підставі яких здійснюється категоризація об'єктів туристичної інфраструктури, зокрема готелів та інших аналогічних засобів розміщення, та їх неузгодженість із сучасними стандартами розвинутих туристичних країн;

– відсутність механізму акредитації та сертифікації об'єктів туристичної інфраструктури;

– відсутність планів комплексного розвитку природних курортних територій;

– недосконалість системи обліку та охорони лікувально-оздоровчих територій;

– недостатній рівень розвитку туристичної інфраструктури і обслуговування в окремих курортних закладах [4].

Крім того, необхідно визначити невисокий рівень маркетингових досліджень, брак інформаційно-рекламного забезпечення, попит на спеціалістів туристичної галузі з високим рівнем професійних компетенцій тощо.

Туристичний бізнес є одним з динамічних і прибуткових галузей світового господарства. Стрімке зростання ролі туризму у розвитку країн свідчить про високу ціє галузі. Зростання туристичної галузі в Україні сприяє зменшенню безробіття за рахунок збільшення зайнятості населення в цій сфері. Зокрема, туризм в Україні розглядається з боку держави як важлива складова економіки та соціально-економічної сфери і надає його розвитку особливого значення, що підтверджується Указом Президента України від 21.02.2007 №136/2007 «Про заходи щодо розвитку туризму і курортів в Україні та визначення 2008 року Роком туризму і курортів в Україні» [3].

Завдання державної програми розвитку туризму в Україні є схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року.

Запровадження Стратегії передбачається за напрямками, серед яких:

- забезпечення безпеки туристів та захист їх законних прав та інтересів;
- імплементация законодавства ЄС у сфері туризму; забезпечення комплексного розвитку територій, зокрема створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розбудову туристичної інфраструктури;
- удосконалення системи професійної підготовки фахівців сфери туризму; формування та просування позитивного іміджу України, як країни привабливої для туризму [4].

Пріоритетними цілями державного регулювання туризму є згідно з урядовими постановами є: забезпечення Конституцією України прав громадян на відпочинок, свободу пересування, відновлення і зміцнення здоров'я; безпека туризму, захист прав та законних інтересів туристів, власників або користувачів земельних ділянок, будівель та споруд; створення сприятливих умов для розвитку індустрії туризму, підтримка пріоритетних напрямів туристичної діяльності.

Формування і реалізації державної політики у сфері туризму та курортів передбачатиме поєднання таких складових частин:

–галузевої (міжгалузева координація та системний розвиток складових сфери туризму): туристична діяльність: туроператори; турагенти, екскурсійна діяльність; послуги розміщення: колективні засоби розміщення; індивідуальні засоби розміщення. транспорт: повітряний; залізничний; автомобільний; водний: морський та річковий; міський громадський. туристичні інформаційні центри; музеї та галереї; театри, арени, клуби; конгрес-холи и конференц-центри; заклади ресторанного господарства; спортивні арени; торгові центри, магазини, сувенірні лавки; ІТ компанії; страхові компанії; медіа-компанії;

–територіальної (міжрегіональна кооперація, досягнення рівномірного та збалансованого розвитку туристичних регіонів, територій, зон): північ, південь, схід, захід, центр; області; райони; міста.

–секторальної (створення системи стратегічного планування розвитку видів туризму): міський; екологічний (зелений); сільський; культурно-пізнавальний; подієвий; лікувально-оздоровчий і медичний; гастрономічний; релігійний; гірський, спортивний, велосипедний; пригодницький та активний; науковий і освітній; круїзний та яхтовий; шопінг та розважальний туризм [4].

Сьогодні міжнародний туризм трансформується у домінуючу галузь світової економіки та активізує питання координації й регулювання розвитку туризму в рамках світового співтовариства. Важливим органом у євроінтеграційному контексті виступає Європейська туристична комісія, членом якої Україна є з 2005 року, членство у якій сприяє підвищенню рейтингу нашої держави як туристичної країни, дозволяє зарубіжним туристам краще ознайомитись з туристичними ресурсами.

Приведення якості туристичних послуг до міжнародних стандартів, гармонізація системи стандартизації та сертифікації підприємств туристичної та курортної сфер за нормами ЄС; залучення фінансової та технічної допомоги ЄС у туристичну та курортну галузь України мають

бути враховані при реалізації пріоритетних проєктів розвитку туризму, в тому числі на регіональному рівні; розбудові інфраструктури туризму, популяризації туристичного іміджу України на європейських ринках ось далеко не весь список пріоритетних завдань інтеграції туристичної галузі України у міжнародний туристичний простір [7, с. 40].

Важливим тут бачиться стратегічне управління, яке дає можливість забезпечити ефективну мотивацію, контроль і облік дотримання стандарту підприємства, що визначає його успішний розвиток і результати діяльності. Управління сучасним туристичним підприємством потребує здатності до швидких стратегічних перетворень, в яких необхідно враховувати високу динамічність і ступінь невизначеності зовнішнього середовища, різну масштабність об'єктів управління і рівень диференціації видів діяльності в туристичній індустрії, змістовну багатогранність видів туристичної діяльності та слабкі стартові позиції входження вітчизняних підприємств на світовий туристичний ринок [6].

Крім того туристична галузь потребує підготовки фахівця туристичної галузі з високим рівнем конкурентоздатності, що, в свою чергу, вимагає переосмислення цілей, змісту, концептуальних підходів та технологій освітньої діяльності закладів вищої освіти.

Сучасний етап розвитку вищої освіти пов'язаний з переходом до практичної реалізації нової освітньої парадигми, яка спрямована на використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Одним з ефективних напрямків відповідної діяльності є інтеграція бізнесу з освітою та наукою, яка спрямовує студентів на вивчення та практичне вирішення економічних проблем та відстежує найновіші дослідницькі новації, які формуються в науково-дослідних лабораторіях університетів. У інтеграції бізнесу з освітою та наукою університети стають центрами генерації та передачі знань (навчальна діяльність, науково-дослідна робота), розповсюдження (дослідження, академічна мобільність), а також використання й виробництво нових знань (інноваційна діяльність ділових одиниць) [1, с. 84].

Стратегічним бачиться реалізація інноваційної моделі розвитку туристичної сфери регіону з метою переходу на нову доктрину соціально-економічних стандартів регіонального зростання має стати впровадження системи єдиного координуючого центру розвитку туризму, рекреації та курортів півдня України на основі створення Центру інноваційного розвитку туристичної сфери та курортів. Пропонується створення трирівневу організаційну структуру центру, головними елементами якої є сектори: інвестицій, впровадження інновацій, PR-діяльності, кредитного супроводу, зарубіжного досвіду, регіонального консалтингу, науково-дослідних розробок, аналітики та прогнозування, взаємодії з іншими суб'єктами господарювання [8].

Висновки. Новітні умови світових інтеграційних процесів і роль забезпечення розвитку туристичної галузі вимагають врахування управлінських рішень організаційних структур, що створені в рамках співробітництва та участі в європейських та світових організаціях. Системний розвиток туристичних зв'язків є ефективним механізмом інтеграції нашої країни у міжнародну спільноту, розвитку національної економіки, культури та освіти.

Література.

1. Данченко І. О., Моїсєєва Н. І. Методологічні та методичні основи підготовки студентів вищих аграрних навчальних закладів за спеціальністю «туризм» // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки. – 2017. – Випуск 191. – Харків: ХНТУСГ. – С.82 -86.
2. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторовий аспект). – К.: Альтерпрекс, 2002. – 267 с.
3. Про заходи щодо розвитку туризму і курортів в Україні та визначення 2008 року Роком туризму і курортів в Україні: Указ Президента України від 21.02.2007 №136/2007 // zakon.rada.gov.ua.
4. Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів на 2016 – 2020 роки. Взято з: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/e1227acdf34bb4a1da39d384139b9d7a.pdf>.

5. Розпорядження від 16 березня 2017 р. № 168-р «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Режим доступу: <https://cutt.ly/supmbuD>
6. Ткаченко Т. І. Стратегічне управління розвитком суб'єктів господарювання в сфері туризму // Проблеми матеріальної культури.– Серія: Економічні науки, 2010. – С. 77-89.
7. Туризм і курортна справа: Спец. випуск виданий при підтримці Головного Управління комунального господарства виконавчого органу Київської міської ради. – К., 2010. – 96 с.
8. Моїсєєва Н. І. Інноваційний розвиток туристичної сфери регіону : теорія, методологія, практика: [монографія] / Н. І. Моїсєєва – Миколаїв. ФОП Швець В.М. 2018. 330 с.
9. World Tourism Organization. URL: <https://www.unwto.org/>.

УДК: 316.77

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА

THE INFLUENCE OF SOCIAL NETWORKS ON THE DEVELOPMENT OF SOCIETY

ТАРАСОВ Р.Ю., СЕМЕРЕНКО Р.А., РОГОВА І.М., студенти*
**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

У представленій статті розглянуто сучасний стан розвитку світових соціальних платформ, проаналізовано динаміку користувачів світових мереж-лідерів, досліджено трактування категорії «соціальні мережі». Також визначено позитивні функції впливу соціальних мереж на користувачів. Встановлено, що соціальні мережі відіграють велику роль в соціальній і духовній сфері громадського життя, формують нові структури взаємодій, утворюють новий особливий соціальний інститут.

Ключові слова: соціальні платформи, користувачі, суспільство, соціальний інститут.

Modern development of world social platforms status is considered in the presented article, the dynamics of users of world networks-leaders is analysed, interpretation of category is investigational "social networks". The positive functions of influence of social networks are also certain on users. It is set that social networks play a large role the social and spiritual sphere of public life, form the new structures of cooperations, form the new special social institute.

Key words: social platforms, users, society, social institution.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сьогодні досить важко уявити сучасний світ без віртуального зв'язку перевагу якому надає все більше і більше користувачів (особливо молоді). Саме соціальні мережі впливають не лише на повсякденне життя людей, але й на манеру їх спілкування між собою. Вони не просто стали сучасною буденністю, а поступово почали трансформувати життя людей під себе. Науковці прогнозують, що в недалекому майбутньому соцмережі стануть домінуючим елементом у соціальних комунікаціях та будуть впливати на життя людства, як і на користувачів мереж так і на осіб, які взагалі ними не користуються. Підтвердженням цього є процеси дублювання всіх життєвих подій в інтернет просторі. До того соціальні мережі буквально поглинають з кожним днем все більшу і більшу частину неповнолітніх користувачів (в середньому діти (починаючи з 10-12 років) та підлітки проводять в мережі близько 6-10 годин на добу). На початок 2020 року в світі понад 4,5 млрд. людей

* Науковий керівник – Мандич О.В., д.е.н., професор